

ZRZESZ KASZĘBSKŌ

PISMO LUDU KASZUBSKIEGO

„Zrzesz Kaszëbskŏ” wychodzi trzy razy w tygodniu. Dodatek dla kaszubskiej rodziny „Chë.z” ukazuje się w każdym numerze czwartkowym. Prenumerata: Miesięcznie 25 zł. Cena numeru pojedynczego 2 zł.

Redaktor Naczelny: Brunon Richert. Redaguje Kolegium: Jan Rompski, Ignacy Szutenberg, Józef Gniech, Klemens Derc. Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Zrzesz Kaszëbskŏ”. Adres Redakcji i Administracji: Wejherowo, Skrzynka Poczтовая nr. 30.

Rok IX.

Wejherowo, czwartek 4 kwietnia 1946 r.

Nr. 41

BRUNON RICHERT.

Nasza ofiara krwi

Ostatnia okupacja dowiodła, że Kaszubi nie tylko potrafią z wielkim bohaterstwem znosić ucisk i prześladowanie, ale również czynnie wystąpić w walce o swoje ideały i polskość. Dowodem tego, działalność tajnych organizacji na terenie Kaszub i krew przelana na polu walk partyzanckich, miejscach kaźni i egzekucji. O licznych, ciężkich i często zażartych walkach kaszubskich partyzantów z oddziałami niemieckimi nie tylko nie wie Polska, ale nieraz i my Kaszubi sami. W imię prawdy sprawy te muszą być należycie oświetlone. Grono działaczy kaszubskich przygotowuje obecnie obszerną pracę pt. „Kaszubi w czasie okupacji”. Zwracamy się z gorącą prośbą o nadsyłanie materiałów do tej pracy, jak: różnych dokumentów niemieckiego ucisku i terroru, opisów prześladowań, działalności organizacji konspiracyjnych, walk zbrojnych z Niemcami, pamiętników wspomnień itd. Każda, nawet najdrobniejsza notatka ma swoją wielką wartość. Materiały prosimy nadsyłać pod adres:

Red. Brunon Richert, Wejherowo, Skrzynka pocztowa 30.

Dnia 8 bm. odbędzie się w Kamienicy Królewskiej, w powiecie kartuskim ekshumacja zwłok bohaterskich partyzantów Jana Kwidzińskiego i Bernarda Mięchalni, poległych w walce z Niemcami. W uroczystym pochodzie pogrzebowym zwłoki tych bohaterów zostaną przewiezione do Sierakowic i spoczną na miejscowym cmentarzu. Uroczystości pogrzebowe rozpoczyna się w Kamienicy Królewskiej w poniedziałek o godz. 9 rano a w Sierakowicach na Mszą św. żałobną o godz. 10,30. Apelujemy do wszystkich okolicznych Kaszubów, aby wzięli gromadny udział w uroczystościach pogrzebowych i złożyli w ten sposób hołd tym, którzy krew oddali za naszą wolność.

A teraz jeszcze jeden apel do Was Kaszubi: Wielu z Was w czasie okupacji było członkami różnych tajnych polskich organizacji. Zapraszamy Was wszystkich na niedzielę dnia 7 bm. godzinę 13,30 do sali obrad w Starostwie Morskim w Wejherowie. Odbędzie się tutaj zebranie koła wejherowskiego Związku Uczestników Walki o Niepodległość. Po zebraniu odbędzie się konferencja członków b. tajnych organizacji, którzy przybędą na zebranie z terenu powiatu morskiego i innych zakątków Kaszub, w celu założenia kół naszego związku w poszczególnych gminach i gromadach. Szczególnie apelujemy do członków b. organizacji konspiracyjnej „Gryf Pomorski”. Musimy sobie uświadomić, że jeżeli się zorganizujemy, będziemy siłą. I wówczas domagać się będziemy należnych nam praw, z tego tytułu, że w momencie najbardziej krytycznym dla naszej Ojczyzny, nie zawahaliśmy się nawet oddać swego życia i krwi dla sprawy naszej wolności.

Wszyscy uczestnicy walk zbrojnych i

Kiedy odbędzie się konferencja pokojowa?

PARYŻ (Obs. wł.). Z francuskich kół rządowych oświadczone prywatnie, że wobec zatargu radziecko-perskiego rozpatrywanego obecnie przez Radę Bezp., konferencja pokojowa przypuszczalnie nie rozpocznie się 1 maja. Oświadczone, że rząd francuski przed tygodniem wysłał do Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych i ZSRR noty z zapytaniem, czy wstępne prace, związane z przygo-

lowaniem traktatów pokojowych, będą zakończone do 1 maja.

Odpowiedzi dotychczas jeszcze nie nadeszły. Francja jako gospodarz, musi wystąpić w początkach kwietnia zaproszenia na konferencję do 21 narodów.

Zastępcy ministrów spraw zagranicznych, opracowujący projekty traktatów pokojowych, pozostawili najważniejsze kwestie sporne, jak kolonie włoskie i

Triest, w ogóle nietknięte. Kwestie bezsporne zostały opracowane całkowicie. W zasadniczych problemach decyzje muszą powziąć sami ministrowie spraw zagranicznych, a to będzie całkowicie zależało od „atmosfery” międzynarodowej. Jeżeli zatarg irański zaostrzy się, wzmacniając napięcie między ZSRR i mocarstwami zachodnimi, jest bardzo mała szansa, aby ministrowie mogli się spotkać w sprawie traktatów pokojowych. Obecnie zaczyna się w związku z konferencją pokojową wymieniać datę 15 lub 20 maja.

WASZYNGTON (Obs. wł.) W wyniku konferencji prezydenta Trumana i Byrnosa w kołach oficjalnych oświadczone, że Stany Zjednoczone sprzeciwiają się jakimkolwiek odroczeniu konferencji pokojowej, która ma rozpocząć się w maju w Paryżu.

Po wyborach w Grecji Dymisja premiera Sofulisa

LONDYN. (PAP). — W kołach politycznych oceniają, że 67 procent uprawnionych do głosowania i umieszczonych na listach wyborczych złożyło głosy w czasie wyborów w Grecji. Podkreśla się, że przy sporządzaniu list wyborczych pominięto rozmyślnie dużą ilość obywateli, rekrutujących się ze sfer robotniczych, co do których wiadomo było, że powstrzymają się od głosowania i którzy nie reklamowali niecisłych list.

Według wstępnych informacji, blok stronnictw monarchistycznych, zgrupowany dokoła partii populistów, zdobył 200 na 350 mandatów. Premier Sofulis złożył w imieniu rządu rezygnację na ręce regenta Damaskinos, który prosił go o wykonywanie obowiązków do czasu utworzenia nowego rządu.

Misja tworzenia nowego rządu powierzona będzie Tsaldarisowi, przywódcy partii populistów. Oświadczył on, że par-

ty jego wypowiedzi się za szybkim powrotem króla i nie czuje się związana terminem 1948 r., w którym to roku, według pierwotnej decyzji, miał być przeprowadzony plebiscyt w tej sprawie.

W dniu 1 kwietnia odbyło się posiedzenie partii populistów. Komunikatu nie ogłoszono. Agencja Reutersa donosi, że w 3.200 obwodach wyborczych na partię populistów złożono 155.487 głosów, na blok centralny 67.578, a na liberałów 49.790 głosów.

Wyniki wyborów w Grecji

LONDYN. (Obs. wł.) — Radio brytyjskie podaje ostatnie znane wyniki wyborów greckich: Ludowcy otrzymali 266 mandatów, koalicja 65, liberałowie 38, Zerva 13. Brak jeszcze niektórych wyników, ale nie zmienia one zasadniczo tych proporcji.

Greiser i Fischer są już w Polsce

WARSZAWA (Obs. wł.). Na lotnisku Okęcie pod Warszawą wylądował specjalny samolot, w którym przewiezieni zostali z Frankfurtu n. Menem władzom polskim: b. gubernator Warszawy — Fischer i b. „guleiter Warthe-gau” — Greiser. Obaj zbrodniarze przekazani zostali przez amerykańskie władze okupacyjne mjr. Perkowskiemu, stojącemu na czele ekipy oficerów Min. Bezpieczeństwa Publicznego. Z ramienia M. P. Sprawiedliwości uczestniczył przy wydaniu prof. dr. Sawicki.

Obaj zbrodniarze przeprowadzeni zostali do samolotu ciężarowego pod siłą eskorty i odwiezieni do więzienia Mokotowskiego. Staną oni przed Najwyższym Trybunałem Narodowym.

WARSZAWA (Obs. wł.). Po wydaniu przez władze amerykańskie Fischera i

członkowie b. polskich tajnych organizacji w czasie okupacji z terenu Kaszub a szczególnie powiatu morskiego, niech przybędą do Wejherowa na niedzielę 7 bm. godz. 13,30 do Starostwa Morskiego.

Greisera, którzy znajdują się już w Polsce, z kolei będą wydani polskiej misji wojskowej pomocnicy Franka — Buehler oraz gubernator krakowski Burgsdorf. Zostaną oni wydani władzom polskim po przesłuchaniu przez trybunał w Norymburdze.

Członkowie misji polskiej, którzy udali się do strefy brytyjskiej, domagać się będą również wydania b. komendanta Oświęcimia — Hoessa.

Konferencja ministrów spraw zagranicznych obradować będzie za kilka tygodni w Paryżu

PARYŻ. (Obs. wł.). — W ciągu najbliższych kilku tygodni zostanie prawdopodobnie zwołana w Paryżu konferencja ministrów spraw zagranicznych Wielkiej Piątki. Konferencja ma na celu omówienie najważniejszych problemów, m. in. przedyskutowanie następujące kwestie: 1) kwestionowane punkty w traktatach po-

kojowych z Włochami i satelitami Osi; 2) przyszłą organizację Niemiec, zwłaszcza sprawę administracji centralnej i ewentualne odłączenie Ruhry, Nadrenii i Saary od pozostałych Niemiec; 3) możliwość łącznej akcji przeciwko Hiszpanii — przerwanie wszelkich dostaw i cofnięcie ambasadorów.

Rząd belgijski bez chrześcijańskich demokratów

BRUKSELA (Obs. wł.). B. premier socjalistyczny, van Acker, ogłosił w niedzielę, iż w wyniku jednolitych negocjacji zestawione pod jego przewodnictwem nowy rząd belgijski. Rząd ma charakter koalicji lewicowej przy udziale: 5 socjalistów, wliczając w to van Ackera, 6 liberałów, 4 komunistów i 3 bezpartyjnych — ekspertów z rozmaitych dziedzin.

Nie są reprezentowani chrześcijańscy demokraci, którzy odmówili udziału w rządzie.

Pułkownik Perron prezydentem Argentyny

Ag. Reutersa donosi z Buenos Aires, iż płk. Perron został wybrany prezydentem Argentyny.

23 jednostki dla polskiej marynarki

W dniu wczorajszym zawinęły do portu wojennego w Oksywiu 23 jednostki bojowe, które zgodnie z umową z dnia 19 marca mają być przekazane przez rząd ZSRR Polskiej Marynarce Wojennej.

Ribbentrop zeznaje dalej w procesie norymberskim

NORYMBERGA. (Obsł. wł.) W Norymberdze zeznaje dalej Ribbentrop. Zapytany o ucieczkę gen. Giraud, Ribbentrop oświadczył, że na żądanie Keitla odbyło się spotkanie Abetz, Giraud i Lavala, ale mimo usiłowań Abetz — słynny żołnierz odmówił powrotu do niewoli. W odpowiedzi na różne pytania oskarżony oznajmił, że nigdy nie dawał dyrektyw politycznych szefom wojskowym i że działał „w sensie pojedynczym” w trakcie spotkania Hitlera z Schuschnigiem 12 lutego 1938 roku w Berchtesgaden. Zresztą z rozkazu Fuehrera Schuschnig był zawsze „bardzo dobrze traktowany”. W związku ze sprawą Sudetów Ribbentrop twierdził, że widział się z Henleinem tylko w tym celu, aby „osiągnąć pokojowe załatwienie tej palącej kwestii i uniknąć aktów terroru”. Nie znał nigdy „zielonego planu” przeciwko Czechosłowacji. „Fuehrer pragnął osobiście zająć się tym problemem. Dokumenty oskarżyciela brytyjskiego dowodzą czegoś wręcz przeciwnego”.

Ribbentrop twierdził, że aż do Pearl Harbour starał się w miarę możliwości o powstrzymanie Stanów Zjednoczonych od przystąpienia do wojny. Prokurator Fyfe przytoczył sprawozdanie ze spotkania Ribbentropa z ambasadorem japońskim, którego Ribbentrop ostrzegł, że jeżeli Japonia będzie się wahać przed przystąpieniem do wojny razem z Niemcami, cała anglo-amerykańska potęga militarna będzie skierowana przeciwko Japonii. Fyfe oświadczył „Zrobił pan

Proces przeciwko podpalaczom synagog

WEISSENBURG. (PAP). — Rozpoczął się tu pierwszy proces przeciwko podpalaczom żydowskich synagog w Weissenburgu w Bawarii. Na ławie oskarżonych zasiadło 55 Niemców, w tym 8 kobiet, którym akt oskarżenia, przygotowany przez amerykańskiego prokuratora, zarzuca spalenie synagog w Weissenburgu, Treuchlingen i Eilingen oraz urządzenie pogromów w dniach 9 i 10 listopada 1938 r. Z 35 rodzin żydowskich, które mieszkały w tym okręgu, pozostała przy życiu tylko 1 rodzina Gutmanów, przebywająca obecnie w Altburgu. Proces potrwa około 3 tygodni.

Więści z kraju i świata.

Polska

— Parlament jugosłowiański ratyfikował 28 marca umowę przyjaźni i wzajemnej pomocy z Polską.
— 30 marca przybyła do Warszawy 26 osobowa delegacja z obozów polskich z strefy amerykańskiej dla zaznajomienia się z życiem Polski.
— Do dnia dzisiejszego wyjechało z Polski 144 tys. Niemców.

Polityka międzynarodowa

— Jeszcze przed wręczeniem listów uwierzytelniających, min. Mototów przyjął nowego ambasadora USA gen. Smitha.
— Przedstawiciel USA Barnes podał do wiadomości premierowi Georg'ewowi stanowisko swego rządu na temat rokowań z opozycją o utworzenie nowego rządu w Bułgarii.
— Gandhi udał się do New Delhi na spotkanie z misją angielską, Lawrence'em i Cripsem.
— Konferencja żywnościowa w Atlantic City odroczyła obrady na miesiąc.
— Okupacja niemiecka kosztowała Francję 876 milionów franków w złocie.
— Ambasador brytyjski Campbell odbył z premierem egipskim rozmowę, na temat mających się wkrótce rozpocząć rokowań o rewizję traktatu.

wszystko, aby zachęcić Japonię do wystąpienia przeciwko Stanom Zjednoczonym”. Ribbentrop odparł: „Tego nie powiedziałem. Prawda, że ambasador japoński chciał, aby coś się stało. Wystąpiłem do Tokio wiele depeesz, aby uzyskać udział Japonii w walce przeciw Singaporem”.

Ribbentrop oświadczył, że nie przypomniał sobie, aby Hitler wydał Niemcom rozkaz zaatakowania statków Stanów Zjednoczonych na trzy dni przed wypowiedzeniem wojny.

W sprawie inwazji na Belgię i Holandię Ribbentrop również zaprzeczył, jakoby znał rozkazy Hitlera.

Unicestwienie największej konspiracji nazistowskiej w Niemczech

LONDYN (Obsł. wł.). Pierwsza próba zorganizowania zcentralizowanego ruchu podziemnego w Niemczech celem odrodzenia hitleryzmu została wykryta przez amerykański i brytyjski wywiad wojskowy. Spisek opierał się na resztkach organizacji młodzieży hitlerowskiej „Hitlerjugend” oraz na lidze niemieckich dziewcząt. Tysiące żołnierzy amerykańskich i brytyjskich w ciągu nocy ze soboty na niedzielę przeprowadziło obławę.

Aresztowano setki osób. Wśród aresztowanych uprzednio, znajduje się Artur Axmann, następca Baldura von Schiracha na stanowisku szefa „Hitlerjugend”. Jest

on uważany za przywódcę całego ruchu, zmierzającego do przygotowania odrodzenia Niemiec na podstawach narodo-socjalistycznych. Aresztowano również pięciu innych czołowych przywódców tego spisku. Wszyscy oni zajmowali w organizacji „Hitlerjugend” wysokie stanowiska.

Ruch odrodzenia hitleryzmu nie przewidywał dotąd żadnego sabotażu czy też aktów gwałtu w stosunku do wojsk okupacyjnych. Celem jego było zachowanie ideologii hitlerowskiej na przyszłość.

Za referendum ludowym oświadczył się prezes Str. Pracy

W Krakowie odbył się wojewódzki zjazd Stronnictwa Pracy. Prezes Stronnictwa K. Popiel rozprawił się z niepoważnymi elementami, które liczą na niezgodę między mocarstwami, nie zdając sobie sprawy, że na tym skorzystałby jedynie marzące o odwecie Niemcy. Zrozumienie niebezpieczeństwa grożącego ze strony Niemiec wykazuje jasno, że jedynie logiczną koncepcją polityczną jest pozytywne ułożenie stosunków ze wschodnim sąsiadem.

Omawiając politykę wewnętrzną, mówca stwierdził, że Stronnictwo Pracy akceptuje w całej rozciągłości dokonane reformy społeczno-gospodarcze. Dla wyjaśnienia sądu narodu przed wyborami, mówca uważa za słuszną inicjatywę PPS przeprowadzenia referendum, w którym społeczeństwo wypowiedziałoby się w

najistotniejszych sprawach polityki i ustroju.

Minister Bewin wyjedzie do Kairu

LONDYN. (Obsł. wł.) — Minister spraw zagranicznych Bevin oznajmił, że osobiście weźmie udział w rokowaniach w Kairze w sprawie rewizji anglo-egipskiego traktatu z roku 1936.

LONDYN. (PAP). — Ag. Reutersa donosi, że min. Bevin zawiadomił sekretarza stanu Byrnesa, iż gotów jest przylecieć do Nowego Jorku, jeśli sytuacja na Radzie Bezpieczeństwa będzie tego wymagała.

Ucieczka kilkuset Niemców z więzienia

PRAGA. (PAP) — Jak donosi dziennik „Prace”, z więzienia w Bernie morawskim zbiegło 432 niemieckich przestępców wojennych. Między nimi znajduje się kilkunastu czołowych Gestapowców, którzy w okresie istnienia protektoratu Czech i Moraw zajmowali wybitne stanowiska. Czeskim władzom bezpieczeństwa udało się ująć 22 zbiegów.

Marcin Bormann żyje

NORYMBERGA (Obsł. wł.) — Amerykańska agencja prasowa otrzymała zaprzysiężone oświadczenie byłego niemieckiego funkcjonariusza policji, że w październiku ub. roku widział Martina Bormanna w Monachium. Podobno Bormann starał się o uzyskanie zezwolenia na wyjazd do Hiszpanii.

Dyplomaci brytyjscy u ks. kardynała Sapielhy

Ks. kardynał Sapielha przyjął w Krakowie ambasadora W. Brytanii Caventish Bentinck'a w towarzystwie wyższego urzędnika brytyjskiego M. S. Z. Ashlona Gwathina, przybyłego z Londynu na inspekcję angielskich placówek dyplomatycznych.

Ks. kardynał Hlond arcybiskup. warszawskim

Jak podaje „Gazeta Ludowa” z kół, zbliżonych do kurii metropolitalnej w Poznaniu — prymas Polski i arcybiskup gnieźnieński, ks. kardynał August Hlond ma objąć stanowisko arcybiskupa — metropolity warszawskiego, wakujące od zgonu śp. ks. kardynała Kakowskiego.

Ks. kardynał Hlond ma zatrzymać archidiecezję gnieźnieńską, przy czym ma być nadal stolicą prymasowską.

Arcybiskupem — metropolitą poznańskim zostałby ks. biskup Dymek.

Największa rewolucja świata

LONDYN (BBC). W brytyjskiej Izbie Gmin omawiano sprawę energii atomowej, w zastosowaniu do przemysłu. Minister zaopatrzenia powiedział: nie jest wykluczone, że znajdujemy się w przededniu największej na świecie rewolucji w dziedzinie źródeł energii przemysłowej, chociaż wątpić należy, by osiągnięcia dotychczasowe pozwoliły na szybkie zastosowanie energii atomowej w przemyśle. Minister dodał, że Wielka Brytania ma przed sobą olbrzymie możliwości i obecnie starać się należy o jak najszybsze przygotowanie potrzebnych w tym celu fabryk.

Z DNIA

Propaganda holenderska usiłuje wmówić światu, że Indonezyjczycy, którzy prowadzą dziś walkę, to są dawni kolaboranci, chcący w ten sposób uniknąć odpowiedzialności i kary za współpracę z okupantem. Jednakże dokładniejsze wiadomości, jakie nadchodzą z Indonezji, mówią wręcz co innego. Warto zapoznać się z wywodami bezstronnego obserwatora amerykańskiego, prof. de Lacy, członka Kongresu.

Dlaczego ludność holenderska burzy się i nie zamierza tolerować rządów holenderskich? Czy jest to japońska dywersja?

Prof. Lacy sięga do znacznie głębszych przyczyn. Ruch indonezyjski zdobywa coraz to nowych zwolenników, gdyż walczy o podstawowe prawa ludności miejscowej. Oto kilka elementarnych postulatów: 1) sprawiedliwość ekonomiczna — mało kto wie, że 98 proc. ludności tego najbogatszego z krajów żyje w nędzy, 2) oświata — zaledwie 8 proc. ludności umie czytać i pisać, 3) swobody obywatelskie — jak wolność prasy i zebrań, 4) udział w rządach lokalnych — dotychczas wszystkie kluczowe pozycje zajęte były przez Holendrów.

Idea niepodległości kiełkuje w Indonezji już od roku 1908. W roku 1931 partie niepodległościowe utworzyły federację, pod nazwą CAPI. Kongres CAPI, odbyły w 1939 r. przed wybuchem wojny, domagał się w rezolucjach odrodzenia języka indonezyjskiego, przyjęcia barw narodowych oraz wprowadzenie autonomii.

Ponieważ władze holenderskie odrzuciły te żądania, patriotom indonezyjskim pozostała jedynie — walka zbrojna.

Ze walka ta nie jest prowadzona wspólnie z Japończykami, dowodzi prof. de Lacy w ten sposób, iż trzonem ruchu niepodległościowego w Indonezji są właśnie partyzanci antyjapońscy z okresu okupacji. Nastawienie antyjapońskie jest w Indonezji bardzo silne i krajowcy twierdzą, że gdyby Holandia nie obawiała się zmobilizować ich w odpowiednim czasie, najeźdźca nie zająłby kraju w ciągu 7 dni.

Dziś powstańcy gotowi są złożyć broń pod warunkiem, że Holandia zaniecha korzystania z pomocy brytyjskiej i japońskiej i zgodzi się na rozmowy z przywódcami ruchu niepodległościowego.

Na Ziemi Kaszubskiej

GDAŃSK

— ZWIĄZEK GOSPODARCZY MIAST MORSKICH. W Gdańsku odbyło się 28 marca pod przewodnictwem min. Kwiatkowskiego, posiedzenie organizacyjne Związku Gospodarczego Miast Morskich Polski, na którym podpisano akt erekcyjny Komitetu organizacyjnego. W skład Komitetu organizacyjnego weszli: prezydent miasta Gdańska — przewodniczący, prezydent m. Gdyni i prezydent m. Szczecina jako wiceprzewodniczący oraz członkowie — prezydenci m. Sopot i Elbląga, przewodniczący Komisji Morskiej KRN., delegat Rządu dla spraw Wybrzeża i dyr. Departamentu Morskiego Min. Żegluga i Handlu Zagranicznego. Komitet organizacyjny ma za zadanie przygotowanie podstawy prawnej Związku i przygotowanie Walnego Zjazdu Związku na dni 28 do 30 czerwca br. Zadania Związku są następujące: Związania Wybrzeża Polski w jednorodną całość stworzenia na całym Wybrzeżu warunków egzystencji i wykonywanie pozytywnej pracy dla ludności miast Związku, współdziałanie w pracy zmieniającej psychikę na przemysłowo-morską, oraz reprezentowanie i opiniowanie wobec Państwa programów odbudowy miast na Wybrzeżu. Siedzibą Związku jest Gdańsk Zarząd Miejski.

WRZESZCZ

— CHÓR MĘSKI „MONIUSZKO” powstaje znowu do życia. Zebrania organizacyjne odbędą się w środę, dnia 10 kwietnia br. o godz. 17 w auli Gimnazjum i Liceum im. Dr. Władysława Pniewskiego we Wrzeszczu. Przed wojną chór ten od roku 1919 krzewił pieśń polską nieprzerwanie do 1939 r.

SOPOTY

— TEATR DDRAMATYCZNY w Sopotach gra codziennie za wyj. poniedziałków i piątków świetną komedię M. Bałuckiego „Grube Ryby”.

G D Y N I A

— TEATR MIEJSKI „KOMEDIA” wystawia codziennie świetną sztukę K-H. Roziworowskiego „Przepióreczka”. Początek o godz. 18.

— KURS DLA BOSMANOW YACHTOWYCH i podoficerów instruktorów rozpoczął się na statku szkolnym Ligi Morskiej „Generał Zaruski”. Kierownikiem kursu jest kpt. Wychura-Bohuszewicz. Jest to pierwszy tego rodzaju kurs, przygotowywany nowe kadry instruktorskie Ośrodków Ligi Morskiej.

WEJHEROWO

— MIESIĘCZNE ZEBRANIE ZWIĄZKU UCZESTNIKÓW WALKI ZBROJNEJ O NIEPODLEGŁOŚĆ. W niedzielę dnia 7 bm. o godz. 13,30 w sali obrad Starostwa Morskiego odbędzie się miesięczne zebranie Zw. Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość. Uprasza się członków o liczne i punktualne przybycie.

— MANIA WIELKOŚCI. Zarazek wielkości przeniósł się i do naszego skromnego miasta. Większa część afiszów, które ukazują się na murach naszego miasta zwiastują nam zawsze coś „wielkiego”: to Wielki Wieczór, to Wielką Akademię, Wielką zabawę taneczną, Wielki Bazar itd. Wszystko jest wielkie, a najczęściej największy jest tam bałagan. Można by tej lub tamtej „wielkości” niejedno darować, ale gdy się zapowiada „Wielki Wieczór”, jak to miało niedawno miejsce, to warto by było dodać jeszcze podtytuł „roczarowań”. Jaką imprezę mamy na myśli nie trudno odgadnąć. Niektórzy widzowie oczarowani wielkością „Wielkiego Wieczoru”, cichaczem opuścili salę w pierwszej połowie widowiska.

— ZEBRANIE CZŁONKÓW TOWARZ. WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI. Podaje się do publicznej wiadomości, że w poniedziałek, dnia 8 kwietnia br. odbędzie się miesięczne zebranie członków Towarzystwa Właścicieli Nieruchomości.

Zebrania te odbywają się co poniedziałek po 1. każdego miesiąca o godz. 18,30 (6.30 wieczorem) w małej sali ob. Naczka (dawniej Szmid) przy ul. Wąłowej 25.

GÓRA (pow. morski)

Ubiegła niedziela była dla nas dniem którego Pan uczynił, abyśmy się weń weseleć i radować mogli, bo po długich tygodniach odbyło się znowu nabożeństwo u nas, które odprawił wiel. ks. dziekan Partyka z Wejherowa. Jesteśmy jemu za to bardzo wdzięczni. Tydzień bieżący będzie dla nas czasem łaski Bożej, ponieważ odbędą się tu przy końcu tygodnia nauki wielkopostne, niejako małe rekolekcje. Pierwsza nauka w piątek, dnia 5 bm. o godz. 14, o godz. 15 Droga Krzyżowa, poczym kazanie następne i okazja do spowiedzi św. wielkanocnej. Pierwszeństwo do spowiedzi mają dzieci przyjęte przez pierwszy do sakramentów św., potym dalsza młodzież. Sposobność do spowiedzi wielkanocnej dla wszystkich parafian będzie w późniejszym okresie czasu.

W sobotę rano słuchanie spowiedzi; o godz. 8 msza św. Potym nastąpią dalsze nauki. Suma w niedzielę, dnia 7. 4. o godz. 9,30. Niech nikt, który ma możliwość nie opuści tych pięknych chwil, albowiem mówi Księga Mądrości: „Głupi myślą, że droga prosta i bez zakrętów, mądrzy słuchają słowa Bożego”.

STARZYNO (pow. morski)

— TAKICH WIĘCEJ! Naśladowania godny czyn dokonany został przez ob. Jan ze Starzyna. Zjednął on 35 nowych prenumeratorem pisma „Zrzesz Kaszubski”. Takich dzielnych szermierzy będzie zapewne więcej i hasło rzucone „W każdym domu kaszubskim pismo „Zrzesz Kaszubski” stanie się rzeczywistością. Do dzieła więc Kaszubi „W jedności siła”!

Kamienica Król. (pow. kartuski.)

— UROCZYSTY POGRZEB. Dnia 8 bm. odbędzie się uroczysty pogrzeb poległych w walce z Niemcami partyzantów kaszubskich Jana Kwidzińskiego i Bernarda Michałki. Po ekshumacji żałobny orszak wyruszy z Kamienicy Król. w poniedziałek o godz. 9 rano. Msza św. i złożenie zwłok na cmentarzu nastąpi w Sierakowicach.

UNIEWAŻNIA się zgubione tymczasowe zaświadczenie rehabilitacyjne na nazwisko Warasówna Agnieszka — Zbychowo, pow. morski. (47)

DRZEWKA grusze szczepi sprzedam lub zamienię na śliwy. Borzyszkowski — Skorzewo, pow. Kościerzyna. (48)

ZAMIENIĘ 2 pokojowe mieszkanie z wygodami i ogrodem (ul. Śmiechowska) na większe w śródmieściu. — Zgłoszenia do Administracji Zrzeszy Kaszubskiej.

UNIEWAŻNIA się zgubione zaświadczenie rehabilitacyjne na nazwisko Pałubicki Alfons — Wejherowo.

UNIEWAŻNIA się skradziony dowód osobisty, stałą kartę rejestracyjną oraz kartę rowerową na nazwisko: Rebicki Leon, Prokowo, pow. Kartuzy. (33)

UNIEWAŻNIA się zgubiony dowód osobisty, wystawiony w Lublinie na nazwisko: Łoś Antoni. Zgłoszenia w Administracji. (32)

UNIEWAŻNIA się skradziony akt ślubu, kenkartę wystawioną w Łodzi oraz inne dokumenty na nazwisko Szewczenko Włodzimierz — Wejherowo, Śmiechowska 27. (40)

KAJAK dwuosobowy na wiosła, zegiel i motor — rozbierany (walizkowy), kompletne urządzenie — do sprzedania. Zgłoszenia: Wejherowo, ul. Pucka 10.

Kronika sportowa

Zwycięstwo bokserów Wejherowskich

Rewanżowe spotkanie bokserskie pomiędzy Repr. KS. GRYF Wejherowo, a KS. GEDANIA we Wrzeszczu zakończyło się pięknym zwycięstwem Wejherowian w stosunku 9:7.

Wyniki poszczególnych walk były następujące:

Waga papierowa — polujący na k. o. Miller (Gryf) wygrywa przez poddanie się Olejnika (Gedania) w drugiej rundzie.

Waga musza — dobrze technicznie walczący Roszkowski (Gryf) wygrywa wysoko na punkty z twardym Moskałą (Gedania).

Waga kogucia — Lange (Gryf) przeważając przez dwie rundy wygrywa przez poddanie się przeciwnika Trepikowskiego (Gedania)

Waga piórkowa — Roszkowski (Gryf) — Zieliński Gedania w najpiękniejszej walce dnia doskonale walczący Roszkowski, który ma przewagę nad Zielińskim, zostaje pokrzywdzony. Zwycięstwo przyszużano Zielińskiemu. Na widowni długotrwałe protesty.

Walka lekka — z powodu niestawienia się zawodnika (Gryfu) oddano w. o.

Waga półśrednia — Labuda (Gryf) poddaje się w pierwszej rundzie technicznie lepszemu Gołębowskiemu (Gedania.)

Waga średnia — stary wyga ringowy 36-letni Jagliński (Gryf), remisuje z młodszym Borchardtem (Gedania)

Waga półciężka — znany nam Bork (Gryf) wygrywa przez poddanie się zawodnika Siwka (Gedania) w pierwszym starciu.

Jako walkę pokazową zademonstrowali nasi najmłodszy bokserzy Wejherowa GNIECH — FICHTA wynik remisowy, publiczność obdarzyła to spotkanie gromkimi oklaskami.

Dobrze w ringu sędziował obywatel Majasowicz.

Ping-pong (tenis stołowy) Gedania—Gryf—Wisła (Tczew)

Rewanżowe spotkanie tenisa stołowego w Wrzeszczu zakończyło się zwycięstwem Gedanii. Wyniki poszczególnych gier są następujące:

Kasprowicz (Gedania) — Freitag (Gryf) — 21:17 — 21:15

Schonagiel (Gedania) — Czaja (Gryf) — 21:19 — 22:20

Rudnicki (Gedania) — (Błażewicz (Gryf) 21:5 — 21:14

Borchart (Gedania) — Barzowski (Gryf) — 21:19 — 24:22

Kowalski (Gedania) — Bialk (Gryf) —21:18 — 26:28 — 21:19

Zawodnicy Gryfu okazali znaczną poprawę po ostatnich zawodach w Wejherowie. W spotkaniu z Wisłą (Tczew) Wejherowianie nieznacznie w stosunku 3:2.

Na wyróżnienie zasługuje zawodnik Czaja (Gryf) pokonawszy mistrza Tczewa.

Komunikat sportowy.

Zawiadamiamy i zapraszamy wszystkich sympatyków i zwolenników sportu bokserskiego w niedzielę, dnia 7 kwietnia 1946 r. na zawody bokserskie pomiędzy drużynami RKS. „TUR” Grudziądz — Repr. KS. „Gryf”, które odbędą się o godzinie 17-tej na sali Prusińskiego. Bliższe szczegóły na afiszach.

P. Finkenstedt, ref. prasowy KS. „Gryf”.

Skupuję konie

na ubój
po najwyższych cenach
Albert Płotka
WEJHEROWO
ul. Wąłowa 16

(34)

Poszukuję od zaraz
czeladnika i ucznia
kowskiego

Bobrowski Teofil
mistrz kowalski
Hel, Willa Ewa

UNIEWAŻNIA się zgubiony dowód osobisty, tymczasowe zaświadczenie rehabilitacyjne na nazwisko Borg Pelagja — Zbychowo, pow. morski. (44)

UNIEWAŻNIA się skradziony dowód osobisty, stałe zaświadczenie rehabilitacyjne na nazwisko Czerwińska Barbara — Rumia, ul. Piłsudskiego 60.

UNIEWAŻNIA się skradziony dowód osobisty, stałe zaświadczenie rehabilitacyjne na nazwisko Noetzel Elżbieta — Gościcino, pow. morski. (43)

UNIEWAŻNIA się zgubione tymczasowe zaświadczenie rehabilitacyjne na nazwisko Mroch Antoni — Domańkowo, pow. morski. (42)

UNIEWAŻNIA się zgubione tymczasowe zaświadczenie rehabilitacyjne na nazwisko Szróder Józefa — Nowe Kębłowo, pow. morski. (46)

UNIEWAŻNIA się skradzione tymczasowe zaświadczenie rehabilitacyjne, książkę na konia i inne dokumenta na nazwisko: Trepczyk Augustyn, Zakrzewo, pow. Morski. (35)

Uwaga! Nasiona!
Kupuję i sprzedaję stale
wszelkie nasiona rolne
jak:
łubin, - koniczynę, - peluszkę itp.
Sprzedaż wszelkich gatunków
wypróbowanych nasion warzywnych
w ogrodnictwie
Alojzy Fliskowski
Wejherowo, Dąbrowskiego 2
i w moim składzie na ulicy
Sobieskiego 272